

Descripció de la varietat

La varietat de revellet és la pomera tradicional més característica de les illes Pitiüses. El seu nom prové del port arbustiu (revell) del fruiter. La flor és blanca amb coloració antociànica, disposada en pomells. Aquestes donen lloc a un pomell atapeït de 3 a 4 pomes petites, de color verd blanquinós que esdevé verd groguenc en la maduració. Té forma aplatada o acorada, i peduncle molt curt. La floració és primerenca, pel mes d'abril, i les pomes maduren per Sant Joan (finals de juny). És, per tant, una pomera molt primerenca. Es tracta d'un fruiter molt rústic i resistent. Tradicionalment, es plantava a terra seca, a horts de secà. És àcida i farinosa al tast; en general, no és especialment preuada pel seu gust. Actualment, encara es troba a moltes feixes arran Eivissa i Formentera. Està probablement emparentada amb les varietats «de Sant Joan» de Mallorca i la «de randa» de Menorca. La rusticitat d'aquesta varietat la fa molt interessant en l'actual context de canvi climàtic.

Origen de la varietat

Per tot el territori d'Eivissa i Formentera. Encara es troben molts exemplars a les feixes pitiüses.

Usos i coneixements

Consum humà

Consum en fresc, al forn o bullida.

Observacions

No s'ha trobat cap referència a la bibliografia de la denominació «revellet» tot i que és la més estesa a l'imaginari col·lectiu de la pagesia pitiüsa. Suau (2016) cita els altres sinònims esmentats amb descripcions fenotípiques molt semblants. Es coneix també com a pomera de Sant Joan i de randa (Menorca). Al diccionari Alcover-Moll (1957) s'inclou el sinònim varietal de «poma blanca».

En darreres prospeccions s'ha trobat altres pomeres amb la denominació varietal de «revellet», pel que probablement es tracta d'un grup de pomeres homònimes, amb alguna característica comuna, ja sigui del fruit o de l'arbre.

L'anàlisi genètica comparativa entre les varietats de Sant Joan (Mallorca), de randa (Menorca) i de revellet (illes Pitiüses) evidencien un parentiu proper, si més no es tracta de la mateixa varietat en el cas de la menorquina i la pitiüsa.

Caràcters morfològics de la varietat

Arbre i ramificació

Port	Estès
Vigor	Dèbil

Fulla

Llargària del limbe (cm)	Llarga (8,0 ± 0,9)
Amplada del limbe (cm)	Estreta (3,9 ± 0,3)
Relació llargària/amplada	Gran (2,1 ± 0,3)
Llargària del pecíol (cm)	Mitjana (2,4 ± 0,3)
Posició en relació a la branca	Horitzontal
Pubescència del costat inferior de la fulla	Absent o molt feble

Fruit

Alçada del fruit (cm)	Curta (32,6 ± 5,8)
Amplada del fruit (cm)	Petit (41,7 ± 8,1)
Relació Longitud/Amplada del fruit	Mitjana (0,78 ± 0,04)
Forma	aplatada, ocasionalment cònica
Acanalat	Absent o molt dèbil
Pruïna de l'epidermis	Moderada
Color de fons de l'epidermis	Verd blanquinós
Distribució del color superior	De manera purament uniforme
Zona de bronzejat entorn de la base peduncular	Absent o molt petita (0-5%)
Zona de bronzejat de la cavitat de l'ull	Absent o molt petita (0-5%)
Color de la polpa	Blanc

Fenologia

Inici de la floració	Primerenca (Principis d'abril (13/04/2025))
Època de maduresa	Molt primerenca (Maduració a finals de juny, per Sant Joan.)

Altres

Pes del fruit (g)	26,7 ± 12,8
-------------------	-------------

Acreditació bibliogràfica

Objecte	Autors	Títol	Editorial
Informe	Suau, T.	Recerca bibliogràfica de varietats locals a les illes Balears: albercocs, cireres, garroves, peres, pomes i prunes	Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca